

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології на тему:
Ситуації вживання багатозначних слів у корейській мові

Студентки групи Кор27-21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми:
корейська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська

Рогової Марини Олександрівни

Науковий керівник:

Євенко Дар'я Сергіївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОМОНІМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.....	5
1.1 Поняття омонімії. Омонімія та багатозначність	5
1.2 Типи омонімів, їх походження, функції	18
Висновки до 1 розділу.....	21
РОЗДІЛ 2. БАГАТОЗНАЧНІСТЬ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ.....	23
2.1 Характеристика однозначних та багатозначних слів	23
2.2 Омоніми та їх роль в корейській мові.....	27
Висновки до 2 розділу.....	31
ВИСНОВКИ	34
초록.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	39

ВСТУП

Омонімія належить до тих лінгвістичних понять, які відзначаються неоднозначністю підходів та трактувань. Саме тому це явище ніколи не втрачало своєї актуальності, а отже, і зацікавлень мовознавців. Питання омонімії можна розглядати як у плані лексикологічних досліджень, так і з позиції лексикографічної фіксації фактів сучасної мови. Інтерес до вивчення омонімії, їхньому походженню і розвитку в окремих мовах і групах родинних мов, то розпалювався, та загасав, але ніколи не зникав цілком. Це пояснюється тим, що явище омонімії багатоаспектне і вимагає всебічного мовного аналізу.

Омонімія як мовне явище привертає увагу лінгвістів не перше сторіччя. Вперше Аристотель позначив омоніми як предмет, у яких тільки ім'я загальне, а відповідна цьому імені мова про сутність різна. У вітчизняному мовознавстві процес розробки теорії омонімії має давні традиції і зв'язаний з іменами таких учених, як М.В. Ломоносов, Н.І. Гречок, Я.К. Грот, Л.А. Булаховський, С.О. Карцевський, Л.В. Щерба, В.В. Виноградов, А.І. Смирницький, О.С. Ахманова, Н.П. Колісників, Ю.С. Маслов, М.І. Фоміна, І.С. Тишлер, А.Я. Шайкевич і багатьох інших.

Явище омонімії в лінгвістичній літературі ніколи не трактувалося однозначно. Цей вид формального парадигматичного зв'язку розглядався з полярних точок зору.

Р. Бріджес, наприклад, стверджував, що мова, у якій існує багато омонімів, не може бути зручною для мовлення, а тим більше для наукового вжитку.

В. Абасєв трактував омонімію як явище несистемне, з мізерним пізнавальним інтересом (на відміну від полісемії). Визнаючи факт існування в мові омонімії, І. Ожегов не вважав необхідним її дослідження.

О. Реформатський стверджував, що омоніми - це прикре непорозуміння, він різко критикував дослідників, які стояли на позиції збагачення словникового запасу мови за рахунок омонімів. Як негативне явище, що утруднює процес комунікації, як категорію семантично негативну характеризував омонімію Л. Новіков, порівнюючи її з полісемією, що, на його думку, є регулярною та пропорційною.

Негативно сприймає омонімію і Л. Малаховський, на думку якого вона уповільнює процес комунікації, примушує звертатися до контексту для усунення неоднозначності.

Е. Еман відстоював думку, що омонімія призводить до непорозумінь, тому є суттєвою перешкодою для мови. В українському мовознавстві така думка теж побутує, зокрема, її дотримуються автори підручників з сучасної української мови, а також інші мовознавці, наприклад, Ю.О. Карпенко та А.П. Коваль.

Об'єктом дослідження в даній курсовій роботі виступають омоніми в корейській мові, а також їх походження. Через те, що омоніми - це слова, які однаково пишуться і вимовляються, або їм властива хоча б одна з цих рис, і при цьому мають різне значення, при перекладі може виникати багато питань, щодо правильного тлумачення змісту.

Предметом дослідження є багатозначність у корейській мові.

Метою даної роботи є розгляд омонімії у корейській мові.

Для досягнення даної мети необхідно вирішити цілий ряд певних лінгвістичних задач:

- розглянути поняття семантичної структури слова, лексичних значень слова;
- описати граматичний та фонетичний статус омонімів та його функцію;
- встановити походження омонімів.

Методи дослідження. Обраний об'єкт дослідження вимагає комплексного підходу для аналізу та пояснення. У зв'язку з цим у дисертації використано різні лінгвістичні методи. Аналітичний та описовий методи уможливають вивчення об'єкта дослідження та виявлення його структурних і семантичних особливостей; застосовуються також комплексні зіставно-перекладознавчий, семантичний, трансформаційний та контекстуальний методи.

Структура роботи. Робота складається з титульного аркуша, змісту, вступу, двох розділів, висновки до кожного розділу, загальні висновки до роботи, анотація іноземною мовою, список використаних джерел.

РОЗДІЛ 1. ОМОНІМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

Омонімія - явище, притаманне всім мовам і характеризує лексико-семантичну систему кожної мови. Аристотель був першим, хто визначив омонімію як "предмет, який має лише ім'я і відрізняється сутністю, що відповідає цьому імені".

У сучасній лінгвістиці прийнято вважати омофони абсолютними універсалами. Існування омофонів у мові є обов'язковим і природним, і водночас глибоко зумовленим фізіологією та природою мови як системи. Широке використання омофонів було визначено як одна з найважливіших відмінностей між мовами, що розвивалися спонтанно протягом століть і тисячоліть, і системами значень, створеними людиною. Омофони мають різні визначення, засновані на поглядах різних лінгвістів на розуміння морфології мови.

1.1 Поняття омонімії. Омонімія та багатозначність

Незважаючи на те, що історія вивчення полісемії налічує не одне десятиліття, на сьогоднішній день не можна однозначно говорити про конструктивне вирішення цього питання. Поява останніми роками ХХ століття досліджень, пов'язаних із всебічним аналізом зазначеного мовного феномена (Стерніна М. А., Лещева Л. М.), є важливим етапом формулювання проблем полісемії як лінгвістичного явища.

Феномен полісемії, зазначає Маслова, «має когнітивну природу та обумовлений складною взаємодією мовних факторів, психофізіологічною та соціальною природою людини».

Говорячи про лексичну багатозначність, необхідно мати на увазі, що у вітчизняній лінгвістичній традиції для найменування цього явища існує кілька синонімічних термінів: багатозначність, полісемія, семантична деривація, неоднозначність. Найширший термін – багатозначність. Він передбачає наявність у мовної одиниці більше одного значення. Термін полісемія іноді вживається як синонім терміна багатозначність, причому під полісемією зазвичай розуміється лише лексична багатозначність. Зазначена відмінність виявляється у функціонуванні

відповідних прикметників: полісемічним може лише слово, тоді як багатозначним – і вираз, і висловлювання.

Зазначимо, що полісемічні слова при різних відтінках значень найчастіше мають спільне значення.

Сучасна лінгвістика виділяє лексичну і граматичну полісемію. Прикладом граматичної полісемії може бути вживання дієслів у формі 3 особи множини в невизначено-особистих реченнях, наприклад, «курчат по осені рахують», а також форми 2 особи множини у власне-особистому та узагальненому значенні. («почерк не розбереш» і «розбереш речі – підеш гуляти»).

У разі лексичної полісемії реалізацію того чи іншого значення слова здійснює ширший контекст чи ситуація, загальна тематика мови. Наприклад, іменник «поле» має такі лексичні значення:

- 1) безлісий простір;
- 2) оброблювана під посів земля;
- 3) рівний майданчик, спеціально обладнаний для чогось;
- 4) простір, у якого проявляється дію якихось сил (спец.);
- 5) (мн. ч.) чиста смуга краєм книги, рукописи;
- 6) (мн. ч.) край капелюха.

Дане явище пов'язане зі здатністю одного слова служити для позначення різних предметів та явищ дійсності, асоціативно пов'язаних між собою та утворюючих складну семантичну єдність. Саме наявність загальної семантичної ознаки відрізняє полісемію від омонімії та омофонії.

Полісемія (від грец. polysemos - багатозначний) (багатозначність) – наявність в одиниці мови більше одного значення - двох або кількох. [4] Часто, коли говорять про полісемію, мають на увазі насамперед багатозначність слів як одиниць лексики. Лексична полісемія – здатність одного слова служити для позначення різних предметів та явищ дійсності. [2] Наприклад, іменник модель –

- 1) зразковий екземпляр якого-небудь виробу, і навіть зразок виготовлення чого-небудь (Виставка моделей жіночої сукні);

- 2) відтворення або схема чогось, зазвичай у зменшеному вигляді (модель верстата);
- 3) тип, марка, зразок, конструкція (нова модель автомобіля);
- 4) те, що є матеріалом, натурою для художнього зображення, відтворення;
- 5) зразок, з якого знімається форма для заливки або відтворення в іншому матеріалі [7].

Те, у якому з лексичних значень виступає слово, визначається його сполучністю з іншими словами: модель сукні, модель світу, модель деталі.

Реалізацію того чи іншого значення слова здійснює ширший контекст чи ситуація, загальна тематика промови. Так само, як контекст зумовлює конкретне значення багатозначного слова, у певних умовах може створювати сумісність окремих лексичних значень, коли їх розмежування не здійснюється (і не є необхідним).

Деякі значення виявляються лише у поєднанні з визначальним словом (модель світу). Не тільки лексична сполучуваність та словотвірні особливості характеризують різні значення слів, але також у ряді випадків та особливості граматичної сполучуваності. [9]

Між значеннями багатозначного слова існує певний зв'язок, що дає підставу вважати їх значеннями одного слова на відміну значень слів-омонімів. Лексичні значення, у низці робіт, позначаються як лексико-семантичні варіанти. Залежно від лексичного оточення (контексту, ситуації) слово «повертається різними гранями» властивої йому семантики, причому відсторонені значення продовжують потенційно бути присутнім і за даного слововживання, є як обмеження, накладені на семантичний розвиток слова, і можливість застосування похідних та використання синонімічних замінів.

Створюючи певну семантичну єдність, значення багатозначного слова пов'язані на підставі подібності реалій (за формою, зовнішнім виглядом, кольором, положенням, спільністю функції) або суміжністю, відповідно до чого розрізняють метафоричні та метонімічні зв'язки значень. Між значеннями багатозначного слова існує семантичний зв'язок, що виражається у наявності у них загальних елементів –

сем. Однак у ряді випадків переносні значення слів пов'язані з асоціативними ознаками: тінь сумніву і бути чиеюсь тінню. Тлумачення цих значень не містять вказівку на ті ознаки, які відзначаються для інших значень того самого слова.

Особливостями полісемії в основному визначається своєрідність лексики мови та розбіжність її семантичної структури.

Серед причин, що викликають повторне використання вже існуючого імені із закріпленим за ним значенням, основними є різні історичні, соціальні, економічні, технологічні та інші зміни у житті людей, що породжують необхідність нових найменувань.

Дуже важливу роль зміні семантики слова грають соціальні чинники, передусім використання слів певними соціальними групами. Кожне соціальне середовище характеризується своєрідністю своїх позначень, внаслідок чого слово набуває іншого змісту в мові різних соціальних, культурних, професійних груп і, відповідно, стає багатозначним. Такими є багатозначні слова кільце; кільце для спуску (альпінізм); кільце кошика (баскетбол); річне кільце деревини.

Полісемія розглядається як результат тенденції мовної економії і є наслідком того, що для позначення нових предметів, явищ і ситуацій, що входять до сфери досвіду, людина не знаходить нових знаків, а використовує існуючі, пристосовуючи їх для виконання нових функцій.

Вкажемо на причини, що призводять до виникнення полісемії у мові:

- розширення значення слова
- диференціація значень
- запозичення;
- входження у побут з новим значенням колись застарілого слова;
- перенесення значень (метафоричний та метонімічний).

Подібно до інших семантичних категорій (синонімії, антонімії), багатозначність характеризує і мову, і мовлення.

В актуалізації значень багатозначного слова особливу роль відводять контексту, що є умовою зняття полісемії через існуюче лексичне та граматичне оточення. У промові, як правило, кожне багатозначне слово реалізує/актуалізує лише

одне зі своїх значень, що є необхідною умовою формування однозначної комунікації. Залежно від контекстної та ситуативної дистрибуції багатозначне слово висвічує різні грані своєї семантики. У певній ситуації мовного спілкування комунікативно-релевантними стають ті значення багатозначного слова, які необхідні зі сторони комунікативного завдання. У процесі декодування ситуації адресатом здійснюється вибір із можливих семантичних варіантів тієї чи іншої багатозначної лексеми. Таке варіювання значення слова залежно від конкретної комунікативної ситуації його вживання називають лексико-семантичним варіюванням.

Оскільки багатозначне слово виступає у мові лише одному актуальному значенні з низки можливих, то справедливе твердження, що полісемія нейтралізується у мові, відбувається процес переходу від полісемії до моносемії. Однак усе ж таки існують приклади неоднозначності слова у мовному вживанні, явища амбівалентності/двоплановості висловлювань, що призвело до необхідності перегляду положення про нейтралізації полісемії у мовленні. Наявність амбівалентних висловлювань свідчить у тому, що контекст може лише виступати як гарант проти подвійності при тлумаченні значень багатозначного слова (функція зняття багатозначності), а й здатний виконувати функцію збереження неоднозначності висловлювання.

Багатозначність слів у мові – це відхилення від норми, вона цілком припустима. І тут правомірно говорити про мовну багатозначність.

Пропонуємо розрізняти випадкову, ненавмисну, що є "витратою" багатозначності слова в мові, і навмисну мовленнєву багатозначність, що полягає в навмисному, свідомому використанні значень слова.

Навмисна, навмисна двозначність, що характеризує гумор як такий, може створюватися, на думку вчених, рахунок конфронтації окремих сім'ям при полісемії. Одночасна реалізація двох лексико-семантичних варіантів/двох словниково фіксованих ЛСВ полісемантичного слова і є основою створення комічного ефекту.

Таким чином, сумніву не піддається той факт, що багатозначне слово зазвичай виступає в мові тільки в одному актуальному значенні з ряду можливих. Проте часто є випадки амбівалентності висловлювань, як у одному контексті одночасно

актуалізуються різні значення одного і того ж слова. Неоднозначність висловлювання, що виникає внаслідок цього, може бути як ненавмисно, випадковою, так і навмисною, свідомою. [12]

Крім зазначених факторів, що зумовлюють розвиток багатозначності слів, заслуговують на увагу і психологічні причини семантичних змін. Це насамперед існування різноманітних заборон, чи табу, продиктованих почуттям страху і релігійними віруваннями (люди із забобони уникають називати своїми іменами диявола, злих духів, бога тощо), почуттям делікатності, коли йдеться про неприємні теми, наприклад хвороби, смерті і т.д., прагненням дотримуватися пристойності при розмові про явища, що відносяться до сексуальної сфери життя, певних частин і функцій людського організму, а також різного роду зміни в емоційній оцінці предметів та явищ. З названих причин розпочинають використовувати евфемізми, тобто слова-замінники, які з часом набувають цих значень, як постійних своїх семантичних характеристик.

Значення слова складається з діалектичної єдності мовного та позамовного змісту. Між відображенням фізичного вигляду слова та відображенням предмета встановлюється міцний зв'язок. Реконструкція у потрібний момент зв'язку протікає у свідомості лише на рівні автоматизації: щойно свідомість діє як мовний знак, продукується відображення предмета, який позначається цим знаком. Процес появи вторинних значень пов'язані з історичним генезисом мови, і часом істотну роль відіграють психофізичні потенції людини, які проявляються у вмінні побудувати асоціативні зв'язки. Сьогоднішній стан лексики є продуктом тривалого історичного розвитку, процеси якого нівелювалися в мовах ментально-когнітивним потенціалом їх носіїв. Полісемантизм слова – пряме свідчення того, що лексика мови постійно знаходиться в динамічному стані, що відображає зміни у навколишній дійсності.

Стадії розвитку, якими проходить слово, щоб остаточно закріпитися в мовному середовищі можна, загалом, визначити як: вживання; закріплення; оформлення. З логічного погляду будь-яке значення полісемантичного слова є результатом первинного вживання прямого значення даного слова, тобто між первинним

значенням та вторинними значеннями існує зв'язок. Слово починає вживатися у тому чи іншому значенні всередині однієї чи кількох соціальних груп.

Стадія закріплення настає тоді, коли вживання слова виходить за межі тих соціальних груп, де вперше воно функціонувало в даному значенні. Значення слова закріплюється у більшості соціальних груп і починає мати більш поширений характер, зрештою, воно стає загальноживаним.

Стадія оформлення полягає у відображенні нового значення у лексикографічних виданнях. Не всі одиниці сягають рівня оформлення, залишаються на периферії мови. Вживання одного й того ж слова у різних значеннях є для людини природною розумовою операцією.

Людський мозок має здатність зберігати великий інформаційний матеріал і при необхідності автоматично у свідомості відбувається реконструкція того фрагмента дійсності, з яким пов'язане одне із значень даного мовного знака. У цьому полягає психофізична сторона полісемії слова. Причини змін значень слів, отже, і причини виникнення полісемантизму криються у нескінченному розмаїтті елементів емпіричного досвіду людини.

Будь-яке лексикологічне дослідження виходить із постулату про системність лексики, проте саме системний аналіз лексики становить найбільшу складність. Незважаючи на широке поширення терміна «лексична система», поняття системності залишається незрозумілим, позбавленим єдиного змісту, під яким розуміють і впорядкованість елементів, і встановлення різних відносин між ними. Вивчення феномена омонімії в корейській мові становить особливий інтерес завдяки великій кількості словникових та мовних омонімів.

За даними південнокорейського лінгвіста Кан Боммо [1], близько 30% слів, зафіксованих у «Великому словнику стандартизованої корейської мови» [2] є омонімами. За даними Національного інституту корейської мови, у словнику зазначено близько 3 000 споконвічно корейських омонімів та 20 000 сино-корейських омонімів. Слід зазначити, що омонімії не завжди надавали статусу універсального мовного явища. У міру її вивчення погляди лінгвістів на омонімію пройшли еволюцію від ставлення до неї як побічного продукту функціонування мови, що знаходиться на

периферії мовної системи [3], до визнання омонімії абсолютною лінгвістичною універсалією [4].

Одним із перших у вітчизняному мовознавстві, хто висловив думку про закономірність омонімів, був Л.А. Булахівський [5]. Якби омоніми були на заваді мовному спілкуванню, мова прагнула б позбутися непотрібних йому слів. Але велика кількість омонімічних рядів, що існують тривалий час, свідчить про тенденцію до збереження та стійкості даних утворень.

Експериментальні дослідження, проведені південнокорейськими дослідниками, показують, що з контексту (навіть якщо контекст дорівнює пропозиції) більшість значень омонімів (75-83% з 500-700 контекстів) [1] розпізнається правильно.

І хоча більшість носіїв корейської мови визнають той факт, що в промові омонімія не представляє для них проблеми, оскільки вони мають фонові та мовні знання, які дозволяють виявити конкретне слово в конкретному значенні, однак для іноземця і для машинного/комп'ютерного перекладу омонімія часом важко подолати. «Наявність омонімів у мові обов'язково і закономірно, глибинно зумовлено як фізіологічно (дією принципу економії у системі мовних оболонок слів), і самої природи мови як системи» [6].

Відомо, що протягом тривалого часу дослідження в галузі омонімії тяжіли лише до лексичної омонімії, щодо якої існує три точки зору:

1) етимологічні (гетерогенні) омоніми виникли в результаті випадкового збігу звукових комплексів;

2) у лексичної омонімії два вихідні джерела: фонетична конвергентна еволюція різних слів або форм (включаючи запозичення); семантична дивергентна еволюція одного слова;

3) можливе утворення омонімів у результаті словотвірних процесів. А.І. Смирницький вважає, що дуже багато, пов'язане з проблемою омонімії, досі залишається незрозумілим [7].

Л.В. Малаховський також зазначає, що до теперішнього часу омонімія виявилася вивченою значно слабше, ніж інші прояви асиметрії мовного знака – такі

як полісемія, синонімія чи антонімія. Він вказує, зокрема, що досі немає чіткого визначення явища омонімії, задовільної класифікації омонімів, що не дослідженими залишаються структурні та кількісні характеристики омонімічних груп. Класифікація омонімів займає важливе місце у вивченні явища омонімії, про це свідчать численні роботи, де автори пропонують різні підходи до виділення класів омонімів.

Слід віддати належне, що фахівці із західноєвропейських мов дійшли деякої загальноприйнятої класифікації. При об'єднанні омонімів у групи враховуються такі факти: пишуться омоніми однаково чи по-різному, чи збігаються у всіх формах словозміни, як співвідносяться граматичне та лексичне значення в омонімах, чи належать вони до однієї чи різних частин мови, чи мають вони загальне чи різне походження. В основному пропонується виділяти повні омоніми, омофони (слова, що збігаються за звучанням, але мають різне написання та значення), омографи (слова різні за звучанням, але збігаються в письмовій формі).

Деякі вчені виключають з поля зору омографи, вважаючи, що їх не слід відносити до омонімів, оскільки їхня фонетична складова відмінна. Об'єднання омонімів у групи за співвідношенням лексичного та граматичного значення служить одним із важливих постулатів, на який спирається більшість вітчизняних мовознавців. Цій точці зору близька та інша, при якій омоніми об'єднуються в класи з точки зору приналежності до однієї або різних частин мови.

Омоніми, що належать до однієї частини мови Р.А. Будагов називає лексичними, ті, що належать до різних частин мови – морфологічними. Таким чином, у загальноприйнятому трактуванні виділяють лексичні омоніми (що належать до однієї частини мови), морфологічні/ граматичні омоніми (омоформи, що належать до різних частин мови і збігаються в деяких формах), фонетичні омоніми (омофони, що мають однакове звучання, але запису) та графічні омоніми (омографи, подібні за написанням, що відрізняються наголосом, вимовою).

Питання про те, як відрізнити полісемію від омонімії, де закінчується полісемія одиниці і починається синонімія двох одиниць, залишається відкритим питанням у лінгвістиці. Зазвичай дослідники використовують для цього суб'єктивні критерії, наприклад, покладаючись на підбір омонімів. Запропоновано також деякі методи

розрізнення полісемії та омонімії, такі як наявність різних наборів дієслівних форм, належність дієслівних форм до різних парадигм, відмінності в морфологічній структурі дієслівних форм, відмінності в управлінні (дієслова) тощо [19].

Проблема розмежування явищ однозначності та неоднозначності давно обговорюється провідними лінгвістами, як В.І. Абаєв, Г.Ю. Князева, А.Я. Шайкевич, М.А. Кащеєва та інших, адже вирішення цього питання є головним у складанні словників.

Кащеєва [19] зазначає, що проблема сьогодні полягає в тому, що лексичні омоніми часто поєднуються з полісемією, оскільки не існує чіткої межі між поняттям полісемії та поняттям лексичних омонімів. Полісемія та омонімія – явища, з якими ми часто стикаємося в повсякденному житті. Розрізняючи їх, лінгвісти зазвичай вказують на те, що полісемія має багато пов'язаних значень, тоді як омонімія має багато не пов'язаних значень.

Слід також зазначити, що багатозначність зустрічається набагато частіше, ніж однозначність, оскільки в більшості випадків багатозначність утворюється за рахунок передачі фігур мови, що є важливим для мови [19].

Лексикографічне значення цього явища базується на двох критеріях: етимології та основному значенні [19].

Полісемантичні значення зазвичай подаються одним записом, оскільки укладачі словників вважають, що всі значення багатозначних слів походять з одного історичного джерела і пов'язані з основним значенням. Омоніми, однак, подаються окремими записами, оскільки вони походять з різних історичних джерел і не мають однакового значення. Сьогодні лінгвісти використовують два основні методи для вирішення проблеми розрізнення полісемії та омонімії.

Перший метод полягає в тому, щоб знайти об'єктивні критерії для розрізнення цих понять або правила, які можна застосувати в усіх випадках. Зазвичай це пов'язано з синтаксичною та морфологічною структурою слова.

Другий метод полягає у вивченні зв'язку між словом і реалією, яку воно позначає. Це означає спостереження за різними значеннями багатозначного слова, а не різних слів, коли кожне незалежне значення стосується певного об'єкта, коли різні

значення утворюють різні семантичні поля слів-омонімів, і коли одне значення є похідним від іншого в семантичному полі.

Згідно з цими методами, існує кілька основних критеріїв для розрізнення полісемантичних і моносемантичних слів.

Словотвірний критерій. Цей критерій ґрунтується на тому, що тенденція до відокремлення одного зі значень від гнізда багатозначного слова з утворенням омоніма передбачає зміну порядку словотворення: відокремлене значення набуває нових можливостей як нове слово, тобто явище омонімії знаходить граматичне вираження - відокремлення одного значення від іншого призводить до появи словотвірних можливостей [19]. Зазвичай це відбувається тоді, коли омонімізується широко вживане в мові слово. Однак Н.Ф. Шумілов зазначає, що «розбіжність словотвірних можливостей омонімів не завжди буває повною. Ми можемо зустрічати випадки явної омонімії, коли виявляється збіг деяких словотворчих форм» [19].

Утворення омонімів від багатозначних слів у мові зумовлене процесом формування нових рядів похідних із семантично відмінними значеннями.

Критерії синонімії. Деякі фахівці вважають, що багатозначність або моносемантичність слова можна перевірити, замінивши синонім словом, яке має таке ж звучання. У цьому випадку, якщо синоніми не мають жодного відношення один до одного, то вони є омонімами.

Е.М. Галкіна-Федорук наводить приклади ефективності даного критерію: ключ і ключ. До першого слова можна підібрати синонім відмичка, до другого – струмок, а, оскільки між цими синонімами немає ніякого зв'язку, ці слова, відповідно, є омонімами. У випадку зі словами «гніздо пташки» та «гніздо людини», можна підібрати синонім «житло», тому тут ми бачимо явище полісемії [19].

Метод проміжної ланки. Полісемія утворюється внаслідок поширення назв з одного об'єкта на інший за умови еквівалентності певних зовнішніх ознак, функцій тощо. Значення багатозначних термінів характеризується послідовністю взаємозв'язків, закономірностей і часто цілком передбачуваними моделями [19]. Таким чином, втрата словесного поняття або умови, що виступає «проміжною

ланкою», може призвести до порушення словесних закономірностей і утворення омонімів. Існує кілька можливих порушень:

- Порушення семантичних зв'язків через схожість.

Проміжною ланкою в цьому типі полісемії є те, що значення багатозначних слів мають спільні зовнішні характеристики, такі як колір, форма або місце розташування. У цьому випадку, якщо інше динамічне значення зникає, утворюється омонім.

-Порушення семантичних зв'язків через суміжність.

Цей тип багатозначності ґрунтується на близькості об'єктів у просторі та часі і не вимагає схожості об'єктів. Значення багатозначних слів можуть бути пов'язані між собою лише в тому випадку, якщо вони мають певну кінематичну послідовність і знаходяться близько одне до одного. В інших випадках значення багатозначності можуть виражатися проміжними ланками;

- Порушення функціонально-сміслових зв'язків.

Такі зв'язки утворюються на основі схожості функцій різних предметів чи явищ, незважаючи на різницю в їхніх зовнішніх характеристиках. Проміжною ланкою в таких випадках є стійке словосполучення, пов'язане зі співзвучним словом, але воно може вказувати і на омонімічний зв'язок. Існування проміжних ланок не можна заперечувати, але не завжди вдається відновити проміжні ланки в окремому значенні [19].

Отже, різні значення поєднуються в семантичній структурі слова доти, доки існує зв'язок через проміжні ланки. Якщо цей зв'язок з якихось причин порушується, багатозначне слово розпадається на омоніми.

Метод компонентного аналізу ґрунтується на пошуку спільних рис у семантичній структурі слова, спільного набору семантичних компонентів, подібності значень, лексико-семантичних інваріантів, які вказують на центральне або пряме номінативне значення [19].

Однак не завжди можна знайти спільне значення для всіх можливих значень багатозначного слова або виділити спільну частину всіх його значень. Спільна частина завжди існує лише в семантично близьких значеннях і може не мати спільних елементів у випадку віддалених значень.

Мета компонентного аналізу - знайти зв'язок між двома близькими значеннями, оскільки система значень слова ґрунтується на таких зв'язках і стає цілісною при переході від одного зв'язку до іншого.

Д.Н. Шмельов відзначає, що «семантична єдність слова визначається не наявністю в ньому загального значення, що підпорядковує собі більш часті ... а в певному зв'язку цих самостійних значень один з одним та їх закріпленості під одним знаком» [19].

Таким чином, єдність у явищі полісемії залежить від безперервного продуктивного зв'язку, що охоплює всі елементи багатозначної структури, і коли ця безперервність порушується, полісемія розпадається на низку омонімів, які не пов'язані між собою. Різниця між омонімами і полісемією полягає в тому, що в полісемії всі значення слова опосередковано або безпосередньо пов'язані між собою дериваційними зв'язками, утворюючи одне значення.

Омоніми поділяються на групи, між значеннями яких немає дериваційного зв'язку, а це означає, що кожне з них має своє значення. Питання про наявність чи відсутність похідного зв'язку між значеннями може бути вирішене в кожному конкретному випадку за допомогою будь-якого методу, який дає змогу порівняти значення [19].

Системний характер словотвірного аналізу означає, що досліджуються всі відношення між словами в системі мови. Коли постає проблема розрізнення слова як полісемії чи синоніма, необхідно враховувати всі особливості слова, тобто його інтегрованість у лексичну, граматичну, часову та синтаксичну структуру мови.

О.С. Ахманова також вважає, що цей спосіб є найбільш вдалим: «як показує матеріал, основним критерієм повинен бути системний характер наданих лексико-граматичних відношень» [19].

В.В. Виноградов також відзначив, що «значення слова виявляється не лише його відповідністю поняттю, яке виражається за допомогою цього слова, але й залежить від суспільно усвідомлених контекстів його використання, від певних лексичних зв'язків з іншими словами, від смислового відношення з синонімами та стилістичного відтінка слова». [19]

Омоніми мають різні визначення, засновані на різному розумінні лінгвістами мовних форм. У той час як багато дослідників обмежують її звуковою оболонкою слова, інші вчені розширюють поняття форми до графічних зображень. Таким чином, будь-яку можливу відповідність одиниць вираження можна назвати омонімічною. Тому існують різні класифікації омонімів, що враховують відмінності у формі, ступінь збігу за формою, а також належність до однієї частини мови.

1.2 Типи омонімів, їх походження, функції

Південнокорейські лінгвісти переважно виділяють 8 груп омонімів за генетичним принципом:

- 1) омоніми з числа споконвічно корейських слів,
- 2) споконвічно корейське слово – сино-корейське слово,
- 3) споконвічно корейське слово - фонетичне запозичення,
- 4) омоніми серед сино-корейських слів,
- 5) сино-корейське слово - фонетичне запозичення,
- 6) омоніми серед фонетичних запозичень,
- 7) споконвічно корейське слово – сино-корейське слово – фонетичне запозичення,
- 8) споконвічно корейське слово - складені сино-корейське слово [8].

Особливості корейської мови та писемності визначають своєрідність підходу до вивчення омонімії у корейській мові. Корейською мовою налічується близько 60% слів сино-корейського походження, які потенційно можуть бути записані ієрогліфами, проте майже в 100% випадків записуються Хангілем. Той факт, що корейські вчені спираються на звуковий бік слова, багато викликаний з тісним історичним зв'язком корейської мови та ієрогліфічної писемності. Загалом, визначення омонімів як «слів, що звучать з різним значенням», говорить про те, що в південнокорейській лінгвістиці під омонімією розуміються ті ж явища, що і в лінгвістиці, проте проблеми і кут зору на проблематику різних.

У європейській традиції останніх років особливий інтерес викликає питання гомогенних омонімів, питання розмежування омонімії та полісемії, а корейські вчені (як і японські [9]) займаються здебільшого реакцією корейської мови на омонімію, реакцією носіїв мови на омонімію, а також проблемами подолання семантичної неоднозначності у процесі машинного/комп'ютерного перекладу.

Говорячи про класифікацію омонімів за генетичною ознакою, ми маємо на увазі, що розрізняються етимологічні омоніми, що сягають різних джерел, але збіглися в результаті фонетичних змін і семантичні омоніми, які в діяхронічному аспекті сягають одного джерела. Етимологічних омонімів у корейській мові багато, основним джерелом омонімії в корейській мові слід вважати слова ханмунного походження, які становлять більшу частину сучасної корейської лексики.

Якщо говорити точніше, то джерелом омонімії є не самі по собі ханмунні слова, а фонетична організація корейської мови. В результаті фонетичних адаптацій ханмунних лексем, слова, що не є омонімами в китайській мові, стали омонімами в корейській. Навіть якщо врахувати, що частина сино-корейських слів застаріла, багато хто є лише приналежністю словників і живою мовою не використовується, омонімічних слів і з'єднань омонімічного коріння залишається чимало. Відсоток омонімів великий, число омонімів і значень цих омонімів може досягати 10-20 позицій.

Є незначна група омонімів із числа фонетичних запозичень, проте слід віддати належне активній діяльності зі стандартизації мови, що ведеться такими організаціями, як Національний інститут корейської мови.

Що стосується омонімії споконвічно корейських слів, то найбільший відсоток таких омонімів – це дієслова та оноματοпоетичні слова, які, на наш погляд відображають природні процеси живої мови, яка складалася століттями, ці процеси відображають підсвідоме бажання носіїв мови не збільшувати кількісно вокабуляр з інших мов.

На думку південнокорейських лінгвістів, найбільша кількість омонімів спостерігається серед моносилабичних, а не полісилабичних слів, проте вважається, що саме через те, що односкладові слова породжують непорозуміння в процесі

комунікації. У корейській мові велика кількість одноморфемних лексем, що можна частково пов'язати із впливом китайської мови у певний період розвитку корейської мови.

Проте слід зазначити, що більшість одноморфемних слів сино-корейського походження є найчастіше приналежністю словників, або виконують функцію як моносилабічного слова, а й словотворчої морфемі. Для мов далекосхідного ареалу, у яких ієрогліфіка справила сильний вплив, поняття значимої морфемі і моносилабічної лексеми залишаються неоднозначними і розмитими. Тому, незважаючи на високий відсоток односкладових морфем-лексем, сучасна корейська мова прагне порятунку в живій мові від моносилабічних слів (особливо сино-корейського походження) на користь двох- і багатоморфемних лексем, які дозволяють позбутися розмитості сенсу і вирішити питання неоднозначності (word sense disambiguation).

Серед споконвічно корейських слів також великий відсоток моносилабічних слів, проте в основному вони не виступають у двоякій функції і лексеми і морфемі, серед таких слів спостерігається найбільший відсоток омографів, однакових у написанні, однак відмінних вимовою, найчастіше довготою голосних. Омоніми серед двоскладових слів сино-корейського походження представляє одну з найчисленніших груп омонімів корейської мови.

Основною причиною омонімії серед фонетичних запозичень є, по-перше, графіко-фонетичні особливості корейської мови, які частково фонетично та графічно схожі в англійській мові транскрибують однаково; по-друге, скорочення складних слів до двоскладової лексеми веде до появи омонімів; по-третє, слова, що є омонімами в оригіналі, були прийняті корейською мовою у вигляді омонімів.

Основним джерелом омонімії корейської мови є ханмунні елементи, серед споконвічно корейських іменників досить мало омонімів і на це, на наш погляд, є причини. Переважна більшість споконвічно корейських слів існувала доти, як у Кореї виникла писемність, тобто тоді, коли слова сприймалися лише з слух. Для споконвічно корейських іменників, які називають денотати, здебільшого не властива омонімія, оскільки це викликає непорозуміння у комунікації.

В основному омонімія споконвічно корейських слів відноситься до дієслова. Що стосується дієслів, то в усному мовленні історично носії не прагнули до розширення лексики за рахунок дієслів, тому що в побутовому житті це також могло послужити перешкодою для досягнення успішної швидкої комунікації.

Крім того, на Корейському півострові завжди існувала низка діалектів, які часом розвивалися ізольовано один від одного, а коли у ХХ столітті мова стала уніфікуватися, то з'ясувалося, що саме для дієслів властива безпрецедентна омонімія та полісемія.

Далі ми наведемо низку прикладів, які відображають унікальність корейської омонімії споконвічно корейських слів, оскільки кількість омонімів часто перевищує 2-3, а сукупна кількість значень досягає 20 і більше. Наприклад: *치다* (11-25)¹⁰, *지다* (4-11), *들다* (6-21), *뜨다* (11-40), *먹다* (3-17), *쓰다* (5-13), *두가* (2-13), (2-18), *말다* (4-7), *지르다* (2-10) та ін. – (чхіда (11-25)¹⁰, джіда (4-11), дільда (6-21), ттида (11-40), мокда (3-17), ссида (5-13), дуга (2-13), (2-18), мальда (4-7), джірида (2-10) та ін.)

Висновки до розділу 1

З розвитком незалежної української держави зростає інтерес до вивчення української мови. Знання української мови гарантує вільне володіння нею в різних сферах і в реальних ситуаціях спілкування. Викладання української мови як іноземної вимагає знання лексики. Уміння користуватися мовою слід вважати найважливішим і фундаментальним компонентом змісту навчання іноземної мови, і метою навчання лексики є саме розвиток цього вміння.

Слова, що складають словниковий склад української мови, мають певні зв'язки як з точки зору значення, яке вони виражають, так і з точки зору їх фонологічного оформлення, тобто схожості звукового складу. В українській лексиці можна виділити три основні типи зв'язків між словами: синонімія (за звуковою співзвучністю), омонімія (за близькістю вираженого значення) та антонімія (за протилежністю вираженого значення).

Існування цих відношень дозволяє говорити про особливий склад слів у словнику та існування лексичних систем у мові. Суть явища омонімії, синонімії та

антонімії полягає в тому, що омонімія - це те саме, тобто однакове звучання з різними значеннями слова, синонімія - те саме значення з різними звуками (тобто звуковим складом), а антонімія - протилежне значення з різними звуками слова.

Аналіз лексики іншомовного походження в українських омофонах потребує детального дослідження, і, крім кількох загальних праць, присвячених вивченню омонімії термінів, існує ще багато відкритих проблем. Таким чином, це складне і неоднозначне мовне явище потребує системного підходу та уточнення. Вважаємо, що дослідження цієї лексичної парадигми є перспективним.

Особливості корейської мови та писемності визначають своєрідність підходу до вивчення омонімії у корейській мові.

Корейською мовою налічується близько 60% слів сино-корейського походження, які потенційно можуть бути записані ієрогліфами, проте майже в 100% випадків записуються Хангилом. Той факт, що корейські вчені спираються на звуковий бік слова, багато викликаний з тісним історичним зв'язком корейської мови та ієрогліфічної писемності.

РОЗДІЛ 2. БАГАТОЗНАЧНІСТЬ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

Полісемія – це здатність слова функціонувати в кількох різних значеннях. На відміну від синонімії, антонімії та омонімії, які є проявами зовнішніх системних семантичних зв'язків між різними одиницями, полісемія є внутрішньою системною семантичною властивістю пунктуаційних одиниць. Вона є важливою властивістю людської мови для виконання її основних функцій (пізнання, комунікації та самовираження).

2.1 Характеристика однозначних та багатозначних слів

З давніх часів і до сьогодні людське суспільство продовжує розвиватися, тож уявлення людей про різні об'єкти та речі, що їх оточують, також змінюються. Те саме стосується мови, і з часом у ній відбувається багато змін, оскільки значення лексики підтримується суспільством через звичаї, культуру та досвід. Такі трансформації є свідченням взаємопов'язаності мови [19].

Найменшою одиницею мови є слово – сукупність звуків, яка має фіксоване і конкретне значення і функціонує як самостійна одиниця. У корейській мові, як і в інших мовах, є багато слів з одним значенням, але значна частина лексики складається зі слів з двома або більше значеннями.

Пак Йонсун тлумачить полісемічне слово як таке, що має більше одного значення, і це визначення підтримують корейські мовознавці Шин Хьонсук та Кім Йонран [19]

Шин Хьонсук та Кім Йонран поділяють визначення мови, що трактується в різних значеннях, але переосмислюють двозначність у термінах базового значення та розширеного значення, припускаючи, що мовна форма відноситься до базового значення, яке завжди розширюється, утворюючи додаткові значення слів [19].

Усі значення багатозначного слова перебувають у певних відношеннях і становлять чітко організовану систему.

Г.А. Уфимцева зазначає, що семантична структура кожного слова індивідуальна, непорівнянна і фонологічно неповторна [19].

У момент виникнення слово, як правило, має одне значення, яке називається початковим або номінальним значенням. Номінальне значення завжди є прямим, оскільки безпосередньо вказує на предмет, який воно позначає.

Багатозначність слів розвивається на основі перенесення назв з одного об'єкта на інший. Нове значення завжди метафоричне і мотивоване прямим значенням, що впливає з первинного. Передумовою вживання слова з переносним значенням може бути схожість явищ або їх мінливість, а всі значення багатозначних слів внутрішньо пов'язані між собою. Важко класифікувати два значення слова як тотожні або різні, а також важко точно визначити, скільки значень має слово, оскільки різні значення можуть повторюватися послідовно або в декількох уривках.

У полісемантичних словах існує різний зв'язок між прямим і похідним значенням.

У зв'язку з цим погляди на зв'язок між значеннями в багатозначних словах поділяються наступним чином:

- 1) Значення перебувають в ієрархічних відношеннях (А.П. Грищенко).
- 2) Усі значення багатозначних слів є незалежними та еквівалентними (В.А. Звєгінцев).
- 3) Між значеннями багатозначних слів існують еквівалентні та ієрархічні відношення (Степанов Ю.С., Гак В.Г., Лисиченко Л.А., Лайонз Дж.).

За результатами досліджень багатьох фахівців, третій погляд вважається найбільш точним і добре відображає своєрідність зв'язку між значеннями багатозначних слів. Зв'язок між значеннями слів живе і формується в певний історичний період, після чого залежність між значеннями багатозначних слів може змінюватися.

У процесі еволюції лексики мови і семантичної структури слів співвідношення між основним і похідним значенням змінюється і стає основою для розвитку нових значень слова, що називається ускладненням структури слова. У процесі цього ускладнення слово набуває нових значень і розширює свою лексичну структуру:

- семантична структура слова спрощується;
- стає паралельно з прямим значенням, тобто відбувається процес взаємозалежності. Цей процес притаманний метонімічному типу значеннєвих відношень, коли слово має кілька основних значень і важко визначити, яке з них є первинним, а яке похідним;
- номінальне значення замінюється основним, тобто відбувається конверсія. При конверсії, коли одне з похідних слів замінює номінальне значення, семантичні варіації в структурі слова зміщуються. Оскільки значення слова може переноситися з одного предмета на інший або на його частини, полісемія передбачає зміну того, що мається на увазі під тотожністю слова [19].

Значення слів – це їх співвідношення з елементами свідомості, насамперед із поняттями, і навіть із почуттями і волі проявами. Це не означає, що кожному поняттю відповідає певне слово (у займенників, наприклад, немає прямого співвідношення з поняттями), але будь-яке поняття у будь-якій мові може бути назване за допомогою слів, тому основна функція слів – номінативна. Не називають поняття лише вигуки (вони співвіднесені тільки з почуттями та волею виявленнями), але вони і не є справжніми словами.

Слово може бути однозначним (моносемічним): 날씨[нальці]– «погода», 예술[есуль]– «мистецтво», 춥다[чхупта]– «холодний».

Однозначні слова різноманітні за морфологічною структурою: дієслово - «다르다»[даріда] - «розрізняється», іменник - «다름»[дарим] - «різниця, відмінність», прикметник «다른»[дарин]- «різний, відмінний» і т.д.; слова з непохідною - "집"[чіп]- "будинок" і похідною основою "걸개" [кольке]- "вішалка" (від "걸다"[кольда] - "вішати"), складні слова "돌다리"[дольдарі] - "кам'яний міст", "상승"[сансин] - "підніматися" , "장거리"[чанколі] - "далеку відстань". Термін, в ідеалі, прагне до однозначності, і більшість термінів є однозначними: літ.: 우화[ухва] - «алегорія», лінгвіст.: 부동산[пудонса] - «дієприслівник», 명사[мьонса] - «іменник» та ін.

Слова з двома і більше значеннями називаються багатозначними, або полісемічними. Здатність слова мати декілька значень в корейській мові називається полісемією *다의성* [даийсон], а багатозначне слово – *다의어* (даийо).

Полісемія (від грецького *polysemos* «багатозначний») — наявність різних лексичних значень у одного й того ж слова відповідно до різних контекстів. [11, с. 195] Як лексична категорія полісемія є семантичним відношенням значень, внутрішньо пов'язаних між собою, які виражаються одним і тим же словом, але відрізняються різними позиціями в тексті.

У момент виникнення слово завжди є однозначним. Нове значення є результатом переносного вживання слова, коли назва одного явища вживається як найменування іншого. Причиною вживання слова у переносному значенні є подібність явищ чи його змінність, у результаті всі значення багатозначного слова пов'язані між собою. Незважаючи на багатозначність слово є семантичною єдністю, яка називається семантичною структурою слова.

Неможливо чітко класифікувати два значення слова як ідентичні чи різні.

До того ж неможливо точно визначити скільки значень містить якась лексична одиниця, оскільки різні значення можуть бути близькими, або частково повторюватися.

Слова як назви можуть легко переходити з однієї речі на іншу або на будь-яку ознаку цієї речі, її частину. Тому питання полісемії – це, передусім, питання номінації, тобто зміни речей за тотожності слова. Питання про збереження та сталість поняття або його суттєвих ознак реалізується за полісемії по-різному.

Отже, проаналізувавши приклади, наведені в цій роботі, можна зробити висновок, що в лексичному складі корейської мови є багато багатозначних слів. Вивчення та аналіз семантичних компонентів багатозначних лексем є важливим завданням, оскільки має велику цінність для лексикографів і необхідне для уникнення проблем з пошуком правильних еквівалентів при розумінні та перекладі корейської мови.

2.2 Омоніми та їх роль в корейській мові

Як відомо, мова – основний і найважливіший засіб взаємодії та спілкування між різними людьми, а також засіб вираження власних думок, почуттів, емоцій тощо. Історично склалося так, що сприятливі умови розвитку людського суспільства призвели до того, що мова стала не просто засобом комунікації, а перетворилася на «зброю» праці. Представники різних культур і національностей взаємопроникали в культури один одного і обмінювалися досвідом, традиціями, знаннями, технологіями протягом усього розвитку людства. І такий взаємообмін був би просто неможливий без участі мови обох сторін, яка так само, як і культура народів, змінювалась, трансформувалась і збагачувалась.

Корейська мова, зрозуміло, не стала винятком. Великий вплив зробили китайська мова та ієрогліфіка на лексичний склад корейської мови, а також на явище омонімії, його присутність та вплив у мові. Як прийнято в лінгвістичній науці, омонімія – явище, яке властиве всім відомим людству мовам, як давнім, так і сучасним. Також є присутність в даній мові слів однієї частини мови, однакових за написанням і звучанням, які мають різне лексичне значення. Вивчення даного явища завжди викликало величезний інтерес лінгвістів усього світу і формувало безліч питань, пов'язаних з точним визначенням даного поняття.

Серед розмаїття світових мов, з погляду омонімії, корейська мова становить особливий інтерес, бо має найбільшу кількість словникових та мовних омонімів у порівнянні з іншими мовами.

Дослідження корейської мови в цій галузі лінгвістики почали вестися з початку ХХ століття і продовжуються до цього дня. Згідно з науковими дослідженнями Кан Боммо [6], отриманими під час аналізу «Великого словника стандартизованої корейської мови», близько 30% слів є омонімами. Крім того, виходячи з даних, наданих Національним інститутом корейської мови [2], у словнику налічується близько 3 тис. споконвічно корейських омонімів і приблизно 20 тис. сино-корейських омонімів.

Явище омонімії завжди уявлялося як універсальне явище. Досить багато лінгвісти сходилися на думці, що омонімія є побічним продуктом функціонування мови. Надалі ці погляди змінилися, і поняття омонімії набуло статусу повноцінної мовної універсали, тобто стало вважатися рядовою властивістю, притаманною всім або більшості природних мов у світі.

Л.А. Булаховський став одним із перших лінгвістів, який стверджував про закономірність присутності омонімів у мові. На даний момент у науці відсутнє однозначне розуміння омонімії, а її схожість з іншими семантичними системами (полісемія) є предметом численних суперечок і стоїть у центрі уваги різних вчених.

Згідно з новим словником методичних термінів і понять, омоніми (від грец. *Номос* - однаковий + *опута* - ім'я) – це слова, що належать до однієї і тієї ж частини мови і однаково звучать, але різні за значенням. Розрізняють омоніми повні (у яких збігається вся система форм), часті (у яких збігаються за звучанням не всі форми), прості (непохідні слова, що збігаються за звучанням) та похідні (що виникли у процесі словотвору).

Омоніми – це слова, які мають однакову форму, але різне лексичне значення. Вони не мають асоціативного відношення між собою, як це притаманно багатозначним словам.

За дослідженнями Кан Боммо [19], близько 30% слів в корейській мові є омонімами. До того ж, Національний інститут корейської мови [19], в словниках налічує більше 20 тисяч корейських омонімів. [19]

Існує декілька причин утворення омонімів:

- 1) Випадковий збіг в звучанні корейського слова та запозиченого з іншої мови, збіг двох запозичень, трансформація фонетичної форми під фонетичну систему корейської мови: 책 [чхек] [англ.: book - книга] – 북 [пук] [악기의 하나 [акійий хана] – один з інструментів], 기타 [кітха] [guitar - гітара], 라이트 [лаітхи] [right - правий] – 라이트 [лаітхи] [light - світло]... [19]
- 2) Можливий збіг в звучанні слів літературної мови та діалектної: 사냥하다 [санянхада] (в діалекті має значення «вирубувати дерево») –

사냥하다[санянхада] (в літературній мові: ловити звірів в горах або на полі),
언제[ондже] (в діалекті Кьонсан: значить «ні») – 언제[ондже] (в
літературній мові: коли)... [19]

- 3) Додавання нового значення слову, яке вже існує в мові: 때리다 – 전화걸다,
구름과자 – 담배, 폭탄이야 – 밭다, 삽질하다 – 일을 잘 못 하다, 쏘다 –
돈을 내다. [19] – [ттеріда – джонхвагольда, куримгваджа – дамбе, роктанія
– мірда, сарджірхада - ільиль джалль мос хада, ссода – дониль неда] [19]

Омоніми, на відміну від багатозначних слів, не мають між собою жодного
значущого зв'язку.

Слова-омоніми повинні мати наступні чотири властивості:

1. мають однакову звукову оболонку;
2. можуть позначати різні об'єкти;
3. не можуть компенсувати один одного собою в тому самому контексті;
4. мати різне походження.

Причини появи омонімів абсолютно різноманітні. Наприклад, випадковий збіг
у звучанні споконвічно корейського слова та запозиченого (китайської або з інших
мов), збіг двох запозичених слів, внаслідок зміни фонетичної форми, як результат
приспособлення до фонетичної системи корейської мови.

Таким чином, як ми бачимо, що омоніми з'являються в мові з різних причин і,
на відміну від багатозначних слів, не мають між собою жодного смислового зв'язку.
На сучасному етапі розвитку мов, а зокрема корейської мови, не можна не брати до
уваги слова, однакові лише за звучанням, проте так само визначені лінгвістами, як
омоніми. Так з'являється розмежування серед омонімів та їх класифікація: омоніми,
омофони, омографи та омоформи.

Омоніми – слова, що збігаються одночасно за звучанням і написанням, але різні
за значенням. Існує різна інтерпретація одних і тих самих висловлювань через
наявність у них слів-омонімів.

Омофони (фонетичні омоніми) - слова, що впадають за звучанням, але різні за
написанням і значенням: 비료 [пілььо](добриво, гній), 단계 [данкє] (крок, кроки):

거름을 내다[коримиль неда] — Удобрювати землю гноєм; 걸음을 재촉하다[коримиль чечхукхада] — Поквапити крок. 노름[норим](азартні ігри, ігри на гроші), 놀음[норим] (гра, розвага): 노름에 미친 사람[нориме мічхін сарам] - Затятий гравець; 체스 게임[чхеси кеім]— Гра в шахи. 옷걸이[откорі] (вішалка), 옷거리[откорі] (предмет одягу): 옷걸이에 옷옷을 걸다 [откоріе усосиль кольда]— Повісити верхній одяг на вішак. 철분[чхольпун](прасувати), 달이다[даріда] (заварювати): 젖은 인삼의 차를 달다[чочин інсаме чхариль дальда] — Заварити чай із женьшенем. 다치다[дачіда] (поранити, пошкодити), 닫히다[дадхіда] (закритий, замкнений), 범프[помпхи] (вдаритися, стикатися): 문이 제대로 닫히지 않아[муні чедеро дадхічі анха] — Двері як годиться не зачиняються.

Омографи, в яких при ідентичному написанні не збігається фонетичний склад приголосних (в одному випадку вимовляється звичайна приголосна, в іншому — подвоєна). За Є.А. Похолковою до омографів у корейській мові відносяться слова, які записуються однаково, проте вимовляються по-різному, хоча багато південнокорейських джерел вказують на те, що сучасні корейці часто не дотримуються голосних звуків.

Омоформи – це різні слова, що збігаються в окремих граматичних формах.

Омоформи інакше називаються морфологічними або граматичними омонімами. Як впливає з робіт Є.А. Похолковой, це слова, звучання і написання яких збігається лише деяких граматичних формах, іноді до цієї категорії відносять омоніми, що є різними частинами мови: 날[наль] (ім. день), 표시[пхьощі] (д. з'являтися) чи 비행[піхен] (літати) у формі дієприкметника майбутнього часу: 돈이 많이 날 사람[тоні манхі наль] — Людина, яка матиме багато грошей; 내일은 제가 처음으로 비행기를 타는 날입니다[неірін чека чхоимиро піхенкіриль тханин наріпніда] — Завтра перший день, коли я полечу літаком. І займенник (я) з видільної частини цей – 표시[пьощі] (з'являтися) або 비행[піхен] (літати) у формі

прислівника теперішнього часу 피가 나는 상처 [пхіка нанин санчхо] - Рана, з якої йде кров; 남쪽에 나는 새들 [намччоке нанин седиль]— Птахи, що летять на південь. 여름 [йорим](Роки, літа)-너는 네 살이니까 혼자 산책하지 [нонин не сарінікка хонча санчхекхачі]-Тобі чотири роки, тому гуляти ідеш сам; 행복하게 살 사람 [хепокхаке саль сарам]— Людина, яка житиме щасливо.

Для носіїв корейської мови явище омонімії практично завжди не становить великої проблеми у повсякденному житті, тоді як для людей, які тільки вивчають мову, омоніми навпаки є серйозною перешкодою у розумінні текстів та самої мови. У художній літературі та поезії поети навмисно вживають омоніми. Це робиться для надання тексту експресивності та виразності. Проте, найчастіше омонімія трапляється у жартах і каламбурах, бо є дуже зручним інструментом для обігрування ситуації та розгляду її під несподіваним кутом.

Зазвичай, поети користуються омофонами, омографами і омоформами, бо використання лексичних омонімів, які не тільки звучать, а й пишуться однаково збіднюють риму і позбавляють її виразності та несподіванки. У свою чергу, вживання омофонів, омографів чи омоформів у контексті робить мову непередбачуваною та цікавою. В одній зі своїх статей, присвяченій грі слів та каламбуру в корейській мові, Похолкова Є.А. стверджує: «Сутність каламбуру полягає у зіткненні або, навпаки, у несподіваному об'єднанні двох несумісних значень в одній фонетичній/графічній формі.

Корейська мова плідна для створення каламбурів також через «розмитість» меж слова і морфеми, слова, складного слова, іменного поєднання, а слова ієрогліфічного походження припускають, що кожен склад є елементарною смисловою одиницею і може в каламбурі виступати як незалежна одиниця створення каламбуру» [7].

Омоніми використовуються для поетичної образності, значення яких безпосередньо залежить від їх інтерпретації. Таким чином, ми розглянули вище, що омоніми — це слова, що належать до однієї і тієї ж частини мови і однаково звучать, але різні за значенням.

Розрізняють омоніми повні (у яких збігається вся система форм, тобто написання, звучання, і т.д.), часткові (у яких збігаються не всі форми за звучанням), непохідні (слова, що збігаються за звучанням) і похідні (що виникли у процесі словотворення). У класифікації омонімів такі омоніми мають назву повних або абсолютних омонімів, а також лексичних омонімів. Отже, можна сказати, що основною проблемою явища омонімії є її схожість з іншими семантичними системами, а саме полісемією (багатозначністю).

У зв'язку з цим необхідно пам'ятати про невід'ємні властивості омонімів: омоніми повинні мати однакову звукову оболонку; означати різні об'єкти; не можуть компенсувати собою один одного в тому самому контексті; наявність різного походження. Крім того, з повними або лексичними омонімами не пов'язують всі інші види омонімів, оскільки вони однакові лише в деяких граматичних формах. До них відносяться: омофони (фонетичні омоніми) - слова, що збігаються за звучанням, але різні за написанням та значенням; омографи (графічні омоніми) - слова, що співпадають за написанням, але різні за звучанням і значенням; омоформи - це різні слова, що збігаються в окремих граматичних формах.

Омоформи інакше називаються морфологічними чи граматичними омонімами. З розглянутих вище матеріалів випливає, що роль омонімів у лексико-семантичній системі корейської мови полягає у розвитку та збагаченні мови, її різноманітності, наданні їй багатогранності. У художніх творах, особливо в поезії, омоніми використовуються для створення образів, дотепних виразів та фраз, виразності мовної ситуації.

Висновки до розділу 2

Полісемія та омонімія – це поняття, з якими ми часто стикаємося в повсякденному житті.

Розрізняючи їх, лінгвісти зазвичай стверджують, що багатозначні слова мають кілька пов'язаних між собою значень, тоді як омофони мають кілька не пов'язаних між собою значень. Багатозначність означає, що слово має більше одного значення і що ці значення постійно змінюються залежно від мовної ситуації та контексту, в якому воно вживається.

Усі значення багатозначного слова перебувають у постійному зв'язку одне з одним і утворюють чітко організовану систему. Слово зазвичай має тільки одне значення в момент його виникнення, і це значення називається первинним або номінативним. Номінальне значення завжди пряме, тоді як нове значення завжди переносне і є похідним від первинного. Передумовою вживання слова в переносному значенні є подібність і варіативність явища, так що всі значення багатозначного слова пов'язані за своєю внутрішньою структурою.

Існують різні причини багатозначності корейської мови. Це і вплив запозичень з інших іноземних мов, і зміна контексту, і використання метафор та порівнянь, і переосмислення омофонів, і історичні та соціальні зміни. Оскільки нелегко визначити, де закінчується полісемія однієї одиниці і починається омонімія двох одиниць, проблема розрізнення точних омонімів і полісемії створює багато проблем.

Наразі лінгвісти використовують два основні методи для вирішення проблеми розмежування полісемії та омонімії. Перший метод полягає в тому, щоб знайти певні критерії, які можна застосувати в кожному конкретному випадку, щоб відрізнити ці поняття одне від одного. Це робиться на основі синтаксичної та морфологічної структури слова. Другий спосіб - це аналіз зв'язку слова з реалією, яку воно позначає. Тобто ми спостерігаємо різні значення одного багатозначного слова, коли кожне самостійне значення спрямоване на конкретний об'єкт, утворюючи різні синонімічні семантичні площини, і коли одне значення є похідним від іншого в семантичній площині.

ВИСНОВКИ

При написанні даної роботи ми дійшли наступних висновків:

Одиницею лексики є слово. Зовні воно сприймається як звук або сукупність звуків. Проте не кожний звук та не кожне поєднання звуків можна назвати словом.

Слово - це звук або комплекс звуків, що має певне значення і вживається в мовленні як самостійне ціле. У цьому визначенні слова береться до уваги його подвійна природа. Зовнішній бік слова - його звукова оболонка, внутрішній бік - значення слова. Без зовнішньої оболонки слово не може бути почуте, без внутрішнього наповнення воно буде незрозумілим. Звукова оболонка - форма, значення слова - його зміст. Тож слово існує завдяки єдності форми і змісту.

За допомогою слів людина називає предмети і явища навколишньої дійсності, їхні ознаки, дії, стан тощо. Тому основна функція слова в мові - називна, або номінативна.

Лексичне значення слова хоч і стійке, проте не лишається абсолютно незмінним. Згодом слово може змінити значення, набути нового (дружина, санітарна дружина, добровільна дружина).

У мові є слова, зміст яких зводиться до називання якогось одного поняття, ознаки чи явища дійсності. Такі слова, що мають лише одне значення називаються однозначними у кожній мові є слова, які мають кілька значень.

У ньому також визначаються поняття полісемії та омонімії в корейській мові, досліджуються проблеми та методи розрізнення цих явищ.

Полісемія та омонімія - поняття, з якими ми часто стикаємося у повсякденному житті. Розрізняючи їх, лінгвісти зазвичай вказують на те, що полісемія має багато пов'язаних між собою значень, тоді як омонімія має багато непов'язаних значень.

Багатозначне слово має більше одного значення, і ці значення постійно змінюються залежно від мовної ситуації та контексту вживання. Усі значення багатозначного слова перебувають у певному зв'язку одне з одним і утворюють чітко організовану систему. Слово зазвичай має одне значення в момент своєї появи, яке

називається первинним або номінативним значенням. Номінальні значення завжди прямі, тоді як нові значення завжди метафоричні і є похідними від первинних значень.

Передумовою вживання слова з метафоричним значенням є схожість явищ та їхня мінливість, тому всі значення багатозначних слів пов'язані між собою за своєю внутрішньою структурою.

Існує кілька причин полісемії в корейській мові. Серед них вплив запозичень з інших іноземних мов, зміна контексту, використання метафор і порівнянь, переосмислення омонімів, історичні та соціальні зміни.

Проблема розрізнення моносемантичних омонімів і полісемії створює багато проблем, оскільки нелегко визначити, де закінчується полісемія одиниці і починається синонімія двох одиниць. Наразі лінгвісти використовують два основні методи для вирішення проблеми розрізнення полісемії та омонімії.

Перший метод полягає в тому, щоб знайти певні критерії, які можна застосувати в усіх випадках для розрізнення цих двох понять. Це робиться на основі синтаксичної та морфологічної структури слова. Другий метод полягає у вивченні зв'язку між словом і реалією, яку воно позначає. Це означає спостереження за різними значеннями одного багатозначного слова, коли кожне самостійне значення спрямоване на певний об'єкт, коли різні значення утворюють різні семантичні поля омонімії, і коли одне значення є похідним від іншого значення в семантичному полі.

Здатність слова мати кілька значень називається багатозначністю, або полісемією. Слово, первісне однозначне, поступово може набути нових значень. Основне, вихідне значення називається прямо, решта значень того самого слова переносні. Пряме значення ще називають первинним. Воно частіше пов'язане з контекстом.

Непрямі, переносні значення багатозначного слова ще називають вторинним.

Багатозначність у мові розвивається поступово у процесі розвитку мови.

Переносність значення слова є усталеною закономірністю мови. Переносне вживання слів особливо поширене у художньому та розмовному стилях. Розрізняють такі типи переносних значень: метафору, метонімію.

Омоніми - це слова, різні за значенням, але однакові за звучанням і написанням. У лексикології розрізняють омоніми лексичні, морфологічні, словотвірні, синтаксичні.

Лексичні - різні за значенням і однакові за звучанням.

Синтаксичні - один з яких є словом, а другий словосполученням (потри - по три, сонце - сон це, цеглина - це глина).

Словотворчі - це однакові звукові комплекси, що виникають при творенні похідних від різних за звучанням слів (засипати від спати і засипати від сипати).

Морфологічні - це однакові звукові комплекси, що утворюються при відмінюванні та дієвідмінюванні.

У контексті омоніми виконують стилістичні функції, зокрема використовуються як засіб створення дотепів, каламбурів образності вислову.

Джерела утворення омонімії в корейській мові можна поділити на прямі та опосередковані. До прямих можна віднести фактори, що безпосередньо викликають появу омонімів, як то, ханмунне коріння, запозичення з англійської та інших європейських мов, фонетичні та семантичні процеси, що відбуваються в мові, конверсія.

До непрямих джерел відносяться фактори, що сприяють омонімії, а саме, фонетична організація корейської мови, особливий характер корейської графіки та організація складу, словоскладання, коренебудова, скорочення. Незважаючи на те, що в більшості мов дослідження ведуться за традиційною схемою і торкаються лише лексичного рівня, слід звернути увагу на те, що в корейській мові також слід вивчати міжрівневу омонімію, а також граматичну неоднозначність на рівні речення, яка найчастіше породжується факультативністю деяких граматичних показників, і навіть численними опущеннями деяких частин пропозиції (часто особистих займенників).

Для більшості носіїв мови більше 80% омонімів у письмовому контексті не становлять проблем для розуміння, однак для іноземців феномен омонімії стає серйозною перешкодою для досягнення успішної комунікації.

초록

코스웍 주제: 한국어에서 다의어를 사용하는 상황이에요. 본 논문의 연구 대상은 한국어 동음이의어와 그 어원이다. 동음이의어는 철자와 발음이 같은 단어이거나 이러한 특징 중 하나 이상을 가지고 있고 동시에 다른 의미를 갖기 때문에 번역 중에 내용의 올바른 해석과 관련하여 많은 질문이 발생할 수 있다.

동음이의어 문제는 많은 언어학자에 의해 지속적으로 조사되고 있으며 주요 목표는 분류이다. 동음이의어의 기원과 다의어와의 구별; 언어간 동음이의어에 대한 질문이다.

이 작업의 목적은 한국어의 동음이의어를 고찰하는 것이다. 이 목표를 달성하려면 여러 가지 특정 언어 작업을 해결해야 한다. 단어의 의미 구조 개념, 단어의 어휘 의미를 식별한다. 동음이의어의 문법 및 음성학적 상태와 그 기능을 설명한다. 동음이의어의 기원을 확립한다.

한국어에는 다의어 즉 다양한 의미를 가진 단어가 다양한 맥락에서 사용될 수 있는 단어가 많다.

우선 한국인은 단어 사용의 문맥에 매우 민감하므로 다중 의미 단어에 대한 올바른 이해는 사용되는 문맥을 아는 데 달려 있다. 예를 들어 "한"이라는 단어는 "하나", "한국", "아무것도" 등의 의미를 가질 수 있지만, 사용 방법에 따라 단어의 의미를 이해할 수 있다.

또한 한국어에는 특정 전치사나 동사와 함께 쓰임에 따라 두 가지 의미 중 하나를 가질 수 있는 단어가 많이 있다. 예를 들어, "만나"라는 단어는 "사귀다" 또는 "누군가를 만나다" 의미할 수 있다. 특정 상황에서 이 단어의 의미를 정확히 이해하려면 문맥에서 어떤 전치사 또는 동사가 사용되는지 알아야 한다.

한국어 단어의 다의어를 사용하면 같은 단어를 다른 상황에서 사용할 수 있다는 점도 주목할 가치가 있다. 예를 들어, "배"라는 단어는 "배를 먹고요", "배를 타요", "배가 아파요" 및 기타 의미를 의미할 수 있다. 이 단어들은 한국어의 많은 단어에 관심이 있는 다양한 직업의 어휘와 말하기에서 사용할 수 있다.

결론적으로, 한국어에서 다의어의 사용은 문맥과 사용되는 동사와 전치사에 따라 다르다는 점을 강조하고 싶다. 문맥을 아는 것은 한국어 단어의 올바른 이해와 사용을 위해 매우 중요하다. 다의어 어휘의 번역은 종종 일반적으로 사용되는 의미만 포함하는 설명 사전을 사용해야 하므로 필요한 단어의 의미를 선택하는 문제가 발생한다. 단어의 의미론적 구조를 구성하는 과정은 매우 복잡하며 종종 역사적으로 결정된다.

일반적으로 동음이의어를 '의미가 다르게 들리는 단어'로 정의하는 것은 한국언어학에서 동음이의어는 언어학에서와 같은 현상을 의미하지만 문제와 문제를 바라보는 각도가 다르다는 것을 의미한다.

키워드: 양면성, 다종교, 어원, 동의어, 동음이의어, 반의어, 문맥, 언어 커뮤니티, 사전, 의사소통, 의미론, 언어 사용 문화, 언어적 맥락.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Kang Yunkyung. Cognitive linguistics approach to semantics of spatial relations in Korean. Washington, DC, 2012. — 244 p.
2. Kwon Iksoo. Polysemy and Conceptual Structures. Plenary talk, Kyungbook University Korean Linguistics and Education Circle. Kyungbook University, Daegu, August 12, 2016. — p. 14.
3. Polysemy in Korean Verbs [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://korean.david-hutchinson.ca/?p=90>.
4. Бугаков О.В. Граматична омонімія прийменників у мові й у тексті / О.В. Бугаков // Мовознавство. - 2004. - №5-6.
5. Грибіник Ю.І. Явища полісемії та омонімії в англійській геодезичній термінології. «Молодий вчений» № 2 (17) лютий, 2015 р., — с. 191–194.
6. Груба Т. Тематичний словник омонімів // Українська мова і література в школі. - 2004. - №1.
7. Левицький В. Лексична полісемія та квантитативні методи її дослідження // Мовознавство. - 2003. - №4.
8. Ющук І. П. Українська мова: Підручник для студентів філологічних вузів. - К.: Либідь, 2003.
9. 강범모. 동음이의어 사용 양상 // Language Research SNU. Vol.41. No. 1. Mar. 2005. — P. 6
10. 강범모. 동음이의어 사용 양상. Language Research SNU. Vol. 41 No. 1 Mar. 2005. — 29.
11. 국립국어연구원. 표준국어대사전. 서울: 두산동아. 1999.
12. 김덕호. 한국어 다의어의 문맥적 변이 의미 기술 양상 연구. 경북대학교 문학박사학위논문. 2018. — 200.

13. 김준기. 척도 형용사 다의성 연구. 인천 대학교 국어국문학과. 2004. — 24.
14. 김태호·박기성. 영어 ‘head/face’와 한국어 대응어의 다의성 비교 연구. 부산대학교. 2014. — 109.
15. 강범모. 동음이의어 사용 양상. Language Research SNU. Vol. 41 No. 1 Mar. 2005
16. Ullmann S. Semantics. An Introduction to the Science of Meaning. Oxford, 1970.
17. 김재정. 동음이의의 한자어. 특별강좌. 2004.
18. 강범모. 동음이의어 사용 양상 // Language Research SNU. Vol.41. No. 1. Mar. 2005. — P. 6
19. 국립국어연구원. 표준국어대사전. 서울: 두산동아. 1999.
20. 유현경. 2014 년 표준 국어 문법 개발. 서울 : 독수리, 2014. 289 p.
21. 유현경. 2015 년 표준 국어 문법 개발. 서울 : 독수리, 2015. 434 p.
22. 유현경. 표준 국어 문법 개발을 위한 기초 연구. 서울 : 독수리, 2013. 213 p.
23. 이선웅. 국어 교육의 학교문법과 한국어 교육의 표준 문법. 어문논집, 2010. 43 권. P. 75–96.
24. 임홍빈. 학교 문법, 표준 문법, 규범 문법의 개념과 정의. 새국어생활, 2000. 10 권, 2 호. P. 5–26.
25. 천소영. 한자어의 고유화. 한국어의 문화전통. 서울 : 대원, 2011. URL: <https://www.krpia.co.kr/viewer/open?plctId=PLCT00004990&nodeId=NODE03971205>.

- 26.방성원. 한국어 교육용 문법 용어의 표준화 방안. 한국어교육, 2002. 13 권, 1 호. P. 107-125.
- 27.온-나라 정책연구. 2016 년 표준 국어 문법 개발. 2016. URL:
[http://www.prism.go.kr/homepage/entire/
retrieveEntireDetail.do;jsessionid=0FC7F1A4A6EC52A488CCF623D1D5DB52
.node02?cond_research_name=&cond_
research_start_date=&cond_research_end_date=&research_id=1371000-
201600061&pageIndex=478&leftMenuLevel=160](http://www.prism.go.kr/homepage/entire/retrieveEntireDetail.do;jsessionid=0FC7F1A4A6EC52A488CCF623D1D5DB52.node02?cond_research_name=&cond_research_start_date=&cond_research_end_date=&research_id=1371000-201600061&pageIndex=478&leftMenuLevel=160)
- 28.온-나라 정책연구. 2017 년 표준 국어 문법 개발. 2017. URL:
[http://www.prism.go.kr/homepage/lately/
retrieveLatentlyDetail.do;jsessionid=FA7EA93AC3F7742A4DAE5302C475E6A
A.node02?research_id=1371000-201700077](http://www.prism.go.kr/homepage/lately/retrieveLatentlyDetail.do;jsessionid=FA7EA93AC3F7742A4DAE5302C475E6AA.node02?research_id=1371000-201700077)